

Er dét som glimter i himlen uttrykkelig gjort for de små?
Ballongenes solvelefanter lunter omkring i det blå.
Og der, hvor om natten er slagmark og luftvernkanonene smeller,
Står piker langs speilglasruter og kikker på hattemodeller.

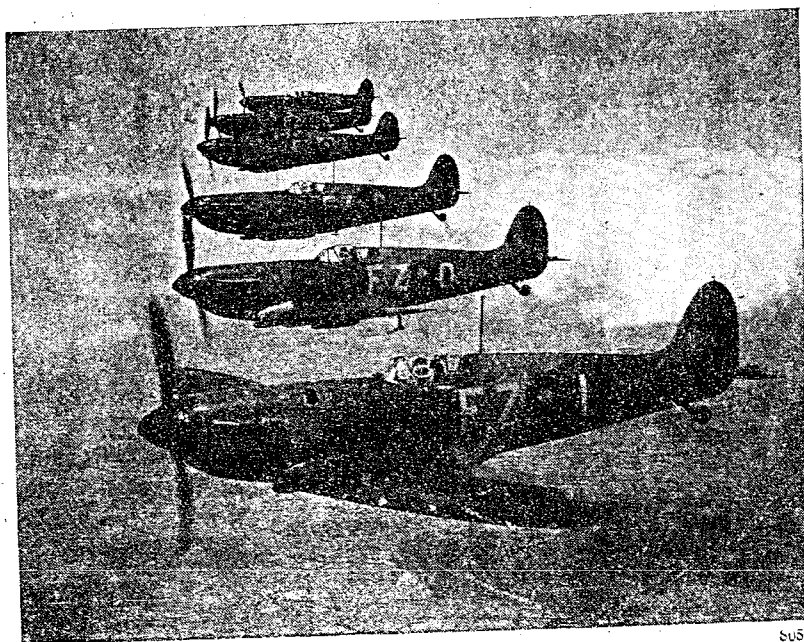
Løvegul stiger solen. De bader seg, London Bys
Kjempende millioner i flommen av kjølig lys.
Da jamrer sireneropet, den angstfult bølgende ringen
Hvor vi er innesperret; og dog anfekter det ingen.

Livet mylrer i gaten som varslet lod på: alt klart.
Lite betyr et angrep, men alt: at vi blir forsvart.
Det kjempes deroppe, vi ser det. Exhausten av jagerne riper
I himmelhvelvingens blankhet hvite susende striper.

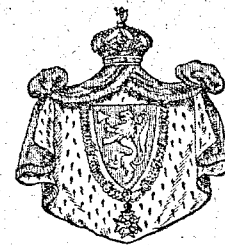
Om kvelden vet vi *hvorledes* vår tryggete dag ble skapt:
"Tyve av fienden ble nedskutt; åtte av våre gikk tapt."
De ga oss det beste de hadde, de døde ukjente venner.
De ga oss en dag til å bruke, rakt med forkullede hender.

Igår, idag og imorgen skal flyvernes stormblå flokk
Gi til folket i London sin dristige målestokk.
Vi fikk en dag som skal brukes; og vi skal leve den under
En himmel av fallen ungdoms dyrekjøpte sekunder.

Nordahl Grieg.

SUS

Fra Kong Haakon

London, Julen, 1940.

Kjære landsmenn!

NÅR jeg idag sender dere alle derhjemme en hilsen til jul, så er det med savn og med sorg i mit hjerte, fordi jeg og mine ikke kan feire julehøitiden sammen med dere i vårt kjære fedreland.

Julen, som med sit fredsbudskap i første rekke skulde være en fredens fest, kommer i år til oss i en verden full av ufred, blodsutgydelse, hat og ondskap. Og det meste av det, som julebudskapet skulde bringe oss, kjærlighet mellem menneskene og fred på jorden, trampes under føtter, sammen med de fleste av de livsverdier, som vi hittil har satt høiest.

Tunge og truende hang skyene over vårt land allerede forrige jul; i år har skyene senket sig knugende ned over landet, så det kan være vanskelig å

gjøre bruk av det gode, gamle ønske om en "gladelig" jul. For en helt igjennem glad jul kan ikke feires av norske i et ufritt Norge og heller ikke av norske, som ikke kan tilbringe julen hjemme i eget land, sammen med sine kjære.

Det, som kanskje smerter mig mest av alt, er den ubevædne borgerkrig, som nu pågår hjemme i Norge; mer en noensinde hadde det vært av viktighet, at det stod et samlet folk bak viljen til selvbeholdelse. At det idag ikke er så, er vårt lands store ulykke, men det er mit håb og min sikre tro, at den alt overveiende del av vårt folk holder sammen i troen på, at vi kan greie oss selv, som vi hittil har gjort det, uten innblanding utenfra og uten å innføre systemer eller prinsipper, som ikke passer for det norske lyne eller med norske tradisjoner.

Foruten å være en fredens fest er julen jo i særlig grad en hjemmets fest, hvor familien samles i glede og hjelpsomhet. I år finnes der i Norge og overalt i verden tusener av hjem, hvor krigens uhygge og gru og usikkerhet kaster sin mørke skygge. Dette gjelder i særdeleshet vår sjomannsstand, som ikke kan feire julen hjemme, fordi våre sjofolk i fremmede land og på havet må arbeide og kjempe for vårt land og dets fremtid.

Mange nordmenn har også utenfor landets grenser meldt sig til militærtjeneste for å dyktiggjøre sig for den oppgave å delta i frigjørelsen av vårt land.

For oss, som skal tilbringe julen herute, blir julehelgen mer enn noensinde en tankernes tid. Vi gjennomlever i tankerne julen i forgangne tider, og våre tanker går til våre kjære derhjemme og hvor de enn færdes i verden. Om dere enn ikke kan få en personlig hilsen fra alle de, dere har kjær, så vær forvisset om, at det går en strøm av varme juleønsker fra oss alle til dere alle.

Vi, som er tvunget til å være hjemmefra i julen, føler oss sikre på, at eders tanker også vil gå ut til oss, og vi bygger på eders forbon for oss! Samfølelse og samhold er det vi må bygge på og leve på inntil den dag opprinner, da vi skal møtes igjen.

Jeg vil benytte anledningen til å takke alle derhjemme for all den sympati og medfølelse, dere har vist mig og min familie siden min triste april dag, da vårt land blev overfalt,—og en ganske særlig takk til alle som den første tid både ga mig husly og på annen måte viste mig og min sønn vennlighet. En særlig takk også til dem i Nord-Norge, som på forekjællig vis kom oss imøte med venlighet, gjestfrihet og forståelse i vår triste stilling.

La julen i år mer enn noensinde bli en hjemmets fest,—til styrkelse av familiefølelsen og av samholdet mellem alle norske,—til herdning av viljen til å gjenreise et fritt Norge.

Man har hjemme slettet ut mig og mine av kirkebonnen i den norske kirke. Jeg inneslutter i mine bonner og i mine juleønsker hele det norske folk, og jeg ber dere, som i julehelgen samles i kirkerne derhjemme, om i tankerne å gå sammen med mig og mine i en brennende bønn for vårt norske folks fremtid.

En god jul og et godt nytt år ønsker jeg eder alle.

Måtte fred og frihet, rett og rettferdighet om ikke altfor lenge atter herske i Norge.

Gud signe vårt dyre fedreland!

LONDON

Vi ligger i mørket og lytter til bombemaskinenes gang.
Fra spinnerier i himlen summer turbinenes sang.
Rastløst, rundt melkeveien, går flittige monster-kverner.
Så veltes en last utfør stupet, mot byggverk og menneskehjerner.

Vi kjenner det hvinende fallet av dynamitt og stål,—
Som kroppen, fordi den er sårbar, var et magnetisk mål.
Huset vårt svaier i brakket, til det igjen finner feste.
Den der var bestemt for andre. Så venter vi på den neste.

Men vi kan smile i mørket, beskyttet, fordi vi vet
Det finnes ting som er verre enn bombenes stupiditet,
Det er ikke Gestapos våpen som truer i luftangrepet.
Det er tross alt ikke sinnet som de har kraft til å drepe.

Vi har fått bedre skjebne enn de i Europas natt
Som frykter at fienden skal ta dem, etter at motet er tatt.
I frihet skal vi få hjelpe de innestengte som kaller;
Og derfor er det vi smiler, i mørket mens bombene faller.

II.

Morgenen kommer med havets våte og bleke vær.
Måkene, drevet fra elven, flyr mellem disige trær.
Men der hvor mennesket bygger, står murer, forbrente og sorte.
Her raket tårner mot himlen; og de er for alltid borte.

Kirker og støtter og saltgrå elizabethanske hus—
Hvor rolig folket tar avskjed med alt som er lagt i grus.
Nøe må bomben ramme. Velsignet hver bombe som skraanet
Inn i et gotisk byggverk, hvis bare et barn ble skånet!

Kunsten skal ikke kjøpes med trelldom, ond og infam.
Hvad hjelp i å miste sin frihet og redde sin Notre-Dame!
Kunsten har også rett til blodige sår som verker.
Og verden vil elske London for manglen på minnesmerker!

Kanskje må sinnet bli frigjort for fortidens trylletegn
Som maner oss til å stanse. Over ruinernes stein
Er rummet blitt større, større; uhindret stryker sydvesten.
Og friheten trekker sin ånde mer dypt i den nakne blesten!

III.

Langs mitraljerte veier, på bombete busser og tog,
Frem mellem byens ruiner, har konen på hjørnet dog
Fått sine asters fra landet . . . Op i morgenrå gater
Strømmer flokker av småbarn, kjellernes bleke soldater.